

anden Foranstaltning vilde være i Stand til. Det vilde ogsaa have en anden Virkning af en ikke ringe socialøkonomisk Betydning. Det vilde forhindre eller i alt Fald bringe til at aftage den stærke Tilstrømning fra Landet til Kjøbstæderne, idet den Del af Landbefolkningen, som nu strømmer til Kjøbstæderne, særlig til Kjøbenhavn, vilde føle sig mere bunden og knyttet til Hjemmet og finde sig mere opfordret til at lægge deres Arbejde, som jo er deres eneste Kapital, ind paa at oparbejde den Jord, som de paa den Maade er kommen i Besiddelse af, fremfor at søge den maaste tillokkende, men, som vi se, ogsaa meget ofte farlige Erhvervsvirksomhed i Kjøbstæderne. Vi have jo under de senere Aars trykkede Tider set, hvilken Nød der netop i Kjøbenhavn og de større Steder er opstaaet, ikke mindst paa Grund af den stærke Tilstrømning fra Landet. Til Foranstaltninger i denne Retning, hvorved man vilde feire Stavnbaandets Løsnings Hundredeaarstfest paa en smukkere Maade end ved den Universitetshøitid, som jeg tror, der er foreslaaet paa Finantsloven, vilde den store Kassebeholdning finde en bedre Anvendelse, end den finder til disse Militærudgifter, hvorom jeg ikke skal udtale mig nærmere, idet jeg er aldeles enig med de ærede Meningsfæller, som allerede have udtalt sig derimod paa den allerbestemteste Maade. Skattenedjættelserne skal jeg ikke komme ind paa, da jeg allerede, som det ærede Thing bekendt, har indbragt et Lovforslag om den Sag, som jeg anser for den vigtigste og mest paatrængende, nemlig et Forslag til en Toldreform. Jeg skal dog bemærke, at jeg er ikke uenig med ærede Medlemmer, som have ment, at der var Nødsag til at foretage en Forandring i Landsfatterne og da navnlig tage Hensyn til den Forandring i Stattens Beløb, som er fremkommet ved Guldmøntfoden. Den høitærede Minister bemærkede, og det kan ogsaa siges med en vis Ret, at ved Guldmøntfodens Indførelse er der Nogle, der have vundet, og Andre, der have tabt, og Staten kan ikke, i alt Fald i noget væsentlig Omfang, indlade sig paa at give Erstatning til dem, der have tabt ved Guldmøntfodens Indførelse, fordi Staten ikke er i Stand til at tage fra dem, der have vundet. Men dette er Forholdet imellem Private paa den ene Side og Private paa den anden Side; her staar imidlertid Staten paa den ene Side og de Private paa den anden Side, og det kunde derfor, uden Hensyn til den Betragtning, som den høitærede Minister har fremsat, vel fortjene at tages under Overveielse, om der ikke burde ske en Medsættelse og i For-

bindelse dermed en Omformning af Landsfatterne, da Staten, uden at det har været Meningen, og uden at der har været paalagt nogen ny Skat, har faaet og faar nu 25 pCt. mere i Skat, end dersom Sølv møntfoden var bleven staaende. Jeg skal nu ikke dybere komme ind paa denne Sag, da den vilde føre altfor vidt. Jeg skal kun i Principet erklære mig enig med de Medlemmer, som have ment, at Guldmøntfoden særlig maatte opfordre til at tage Spørgsmaalet om Landsfatterne og ligeledes Spørgsmaalet om Bygningsstatten under fornyet Overveielse, og naar man ikke gjorde det aldeles strengt, vilde man ogsaa opnaa den Fordel at udjævne Ubilligheder, som ere fremkomne. En anden Foranstaltning fra Statens Side til Bedste for Landstthinget vilde det være, om Lovgivningsmagten vilde fjerne de Uretfærdigheder, som nu finde Sted med Hensyn til Assurance af Landbygninger. Uden at gaa nærmere ind paa denne Sag vil jeg blot bemærke, at det jo er en bekendt Sag, at de store Bygningskomplekser have deres Assurance betydelig billigere, end de i Forhold til deres Risiko burde have. Vi have netop i disse Dage haft et meget slaaende Exempel derpaa, idet en stor Herregaard i det sydvestlige Sjælland er afbrændt, hvorved der er paaført dels den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, dels andre Assuranceelskaber en Stude af over 100,000 Kr., og det blot, fordi et Par Børn legede med nogle Svovlstikker og for at more sig tændte Ild i noget Halm. Dersom et Par Børn havde drevet denne Sport i Nærheden af et Hus af 1,000 Kr.s Assuranceværdi eller en Gaard af 10,000 Kr.s Assuranceværdi, vilde der kun være gaaet op i Luer ved denne Svovlstik henholdsvis 1,000 og 10,000 Kr. Ligeledes vil der, hvor en Lynstraale slaar ned i en mindre Bygning, gaa et betydelig mindre Beløb tabt, end hvis det var slaet ned i en større Bygning, men en Forandring i dette Forhold vil være en Umulighed, uden at Lovgivningsmagten træder til, thi at faae det gennemført med Repræsentationen, som den er, lader sig ikke gjøre.

Der er endnu et Spørgsmaal, jeg kunde ønske at sige nogle Ord om; det er Lotterierne. Vi vide, at der er foreslaaet en Udvidelse af Klasselotteriet med 10,000 Lodder. Det er den tredje Udvidelse, der er foreslaaet, siden Lotteriloven blev udstedt. Naar der nu siges, at Aarsagen hertil er, at Tilstrømningen til Lotteriet er bleven saa stor, og Trangen til dets Udvidelse saa paatrængende, fordi man nu ikke har saa let ved at faae Kontanter i